

Szakmai program

I. A program indítás oka, és intézményi környezete

A pályázó Földes Ferenc Gimnázium kiemelt célja volt az iskolában tanuló HH és HHH tanulók alapkészségeinek fejlesztése, képességeinek kibontakoztatása, tanulási motivációjának erősítése és esetleges felsőfokú oktatásban való részvételének segítése a tanulmányi eredményének javításán keresztül. Az iskola - a felsőoktatási intézményekbe felvételt nyert tanulók száma szerint - az ország legeredményesebb középiskolái közé tartozik. A diákok minden évben sikeresen szerepelnek országos és nemzetközi tanulmányi versenyeken. A gimnáziumban és a kollégiumban szakkörök, diákkörök, önképzőkörök biztosítják a diákok fejlődését. A régió gazdasági helyzetének állandósult alacsony színvonala a társadalmi tendenciákra is hat, fokozódott az elvándorlás, különösen a képzett munkaerővel rendelkező és a tanköteles korú gyermekeket nevelő családok száma csökken, ezért az elszegényedés folyamata felgyorsult, megnőtt a társadalmi hátrányban szenvedő gyerekek aránya, a tehetség egyre nehezebben tör magának utat.

Korunk tudományos fejlődéséhez szükséges szakemberpótlás világszerte probléma. A technicizálódás nagy tudású képzett szakembereket igényel, akiknek természettudományos ismeretei kreatív alkalmazásokban tárgyiasulnak. Iskolánk ezért alapvetően természettudományos gondolkodásmóddal és korszerű humán szemlélettel rendelkező, de ugyanakkor széles látókörű, nyitott diákokat nevel

Az Arany János Tehetséggondozó Programban tanuló diákok emelt szintű matematika, informatika és idegennyelv oktatásban vesznek részt, tapasztalataink szerint közülük nagyobb arányban vannak azok, akik társadalomtudományi, bölcsészettudományi vagy humán területeken képzelik el jövőjüket

A programban szerzett tapasztalatinkat felhasználva Olyan szolgáltatási és módszertani kínálatot állítottunk össze, amely tovább csökkentette a tanulók (tankötelezettségi kor előtti) lemorzsolódását, és esélyeket kínált a hátrányos gyermekek számára is a későbbi sikeres munkaerő-piaci helytálláshoz, és eszközöket, módszertant, anyagokat biztosított pedagógusai számára is.

A projekt fő céljaként, az intézményben olyan nevelés valósult meg, ami alkalmas volt az Arany János Tehetséggondozó Programon kívül maradt hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek eredményes fejlesztésére. Kiemelt szerepet kapott, hogy egyéni fejlesztésben részesültek, aminek segítségével az iskolában is eredményesebben tanultak.

A projekt megerősítette az együttműködő partnerek segítségével az iskola és a család kapcsolatát, ehhez járult hozzá a mentor szerep bevezetése is. A projekt során az intézmény pedagógiai módszereiben megújult, a pedagógusok továbbképzéseken vettek részt, ami segítséget nyújt a hátrányos helyzetűek felzárkóztatásában.

A projekt hosszú távú eredményei: a térség iskolázottsági szintje javul.

II. Igényfelmérés, háttérelmzés eredményeinek bemutatása **A projekt megvalósításának intézményi alapjai**

A projekt tervezésekor igényfelmérést végeztünk a diákok és pedagógusok körében, ami mutatta az igényt a projektre

Pedagógiai háttér:

- a pedagógusok nagy része tanított már hátrányos helyzetű gyermekeket
- a szegényebb társadalmi rétegbe tartozó tanulóknál az iskolaelhagyás kockázata magasabb, mint a tehetősebb társaiknál és a teljesítményük is gyengébb sok esetben
- a nem megfelelő családi háttér negatívan befolyásolja a hátrányos helyzetű diákok továbbtanulásának a lehetőségét
- létfontosságú a hátrányos helyzetű gyermekek segítése és továbbtanulásban való támogatása
- más támogató programokból ismertük és beemeltük a mentorálás jelentőségét

Szakmai és szociológiai háttér

A tanulók alapkészségeinek a fejlesztése, pedagógusok szakmai és mentori tevékenységével. A megfelelő pedagógia módszerekkel a hátrányos helyzetű gyermekek jó eredményeket értek el az iskolában. A szülőkkal való együttműködés javítja a diákok esélyeit a továbbtanulásban, de ezek megvalósításában nehezen találtunk partnerre a szülők körében. A tanulókat csak kis mértékben motiválta a közös programok, kirándulások szervezése. Korrepetálási igényeknek eleget tettünk, a kidolgozott differenciáló pedagógia módszerek alkalmazásával.

A pedagógiai továbbképzések, a hospitálások, óralátogatások, pályaorientációs programok, nyílt napok, együttműködések más intézményekkel nagymértékben hozzájárultak a hátrányos helyzetű tanulók eredményeinek javulásához.

A legfontosabb következtetés, amely a kérdőívek kiértékelése során kiderült, hogy a pedagógusok (néhány kivétellel) a szabadidejükből is áldoznának a hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatására.

III. A projekt általános és konkrét céljainak megvalósulása

Általános célok

- a tanulók továbbtanulásra ösztönzésével a gazdasági versenyképességet növeltük
- a középfokú oktatásból kimaradók számának csökkentettük, ezzel az iskolázottságot növeltük a térségben
- a felsőoktatásban továbbtanulók és felsőfokú végzettséget tervezők számát a projektben érintettek körében 100%-ra növeltük
- a szegényebb társadalmi rétegbe tartozó tanulók nem morzsolódtak le
- a társadalmi különbségek, szegregáció csökkentése, hátrányos helyzetűek felzárkóztatását kulturális programok megvalósításával mérsékeljük
- foglalkoztatottság esélyét a képzettség növekedésével javítottuk

Konkrét célok megvalósulása

- a Földes Ferenc Gimnázium 9-13. évfolyamába járó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat:
 - o környezetbe integráltuk, alapkészségeit fejlesztettük, képességeinek kibontakoztatását támogattuk
 - o tanulási motivációjának erősítettük jó képességű tanulók esetében:
 - a felsőfokú oktatásban való részvételi szándékot megerősítettük
 - o a felsőfokú oktatásban való részvételt segítettük tanulmányi eredményeik javultak elsődlegesen a továbbtanulásban kulcsfontosságú tantárgyak körében
- az intézmény alkalmasságát a halmozottan hátrányos gyerekek nevelésére, oktatására javítottuk, az oktatás színvonalát emeltük
- az intézmény pedagógiai módszerekben való megújult, pedagógusaink továbbképzéseken hospitálásokon vettek részt
- családokkal való együttműködések kialakításában kezdeményezőn léptünk fel a gyerekek továbbtanulási lehetőségének megteremtése, átmenetek kezelése érdekében

Kapcsolódás az TÁMOP-ban meghatározott célkitűzésekhez

Projektünk a TÁMOP alábbi specifikus céljaihoz járult hozzá:

- Az egész életen át tartó tanulás elősegítése a tanulási motivációt erősítettük
- A munkavégző-képességet javítottuk az alapkészségek fejlesztésével
- A társadalmi összetartozást erősítettük a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szakmai (pedagógiai) támogatásával, tanulmányi eredményeik javításával és szüleik bevonásával

IV. A projekt szakmai tartalmának megvalósítása

1. A projekt célcsoportja

A projekt résztvevők:

A projektbe bevont 20 fő hátrányos helyzetű tanuló, iskolánk pedagógusai, intézményhasználói

A célcsoportot általánosan jellemzői:

- a települések helyzete, kulturális életének a színvonala nem megfelelő
- a szülők nagy része nagycsaládos, vagy egyedül álló, idénymunkás vagy munkanélküli anyagi viszonyaik szűkösek
- életkörülményeiket eltitkolják és eltitkolták
- a gyerekeket tanítatják, de lehetőségeik korlátozottak,- jellemző az iskola és a szülők együttműködésének minimalizálása

A projekt eredményei hatással voltak célcsoportra. A megvalósuló programok által az együttműködés általában javult, ami a közvetlen célcsoportot, a szülőket is érinti, így az eredményből részesülnek. A közös program és a családlátogatás szintén a szülők bevonását kevésbé segíti elő, de egyes szülőknél nem racionális, hanem emocionális okokból a teljes elzárkózását vonta maga után. .

2. A projekt során megvalósítandó szakmai tevékenységek bemutatása, indokoltsága, a projekt céljaihoz való hozzájárulása

A projekt során az összes kötelező tevékenység megvalósításra törekedtünk.

Kötelező tevékenységek

II. Befogadó iskolai környezet kialakítása, hálózati tanulás segítése

1. pedagógusok bevonásával összeállítottuk a differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazásának elemeit és pedagógiai programunkban rögzítettük. Főbb elemei: tehetséggondozás, NAT és kerettantervi előírások alkalmazása normál tanulócsoportokban, gyengén teljesítők és felzárkóztatásra szoruló egyéni fejlesztési terv szerint, vagy csoportos támogatása.

Az iskola feladata, hogy esélyt biztosítson tanulóinak, mindenkit képességeinek és tudásszintjének megfelelően kezeljen. A pedagógiai program átdolgozásánál az alábbi szempontok alapján dolgoztunk:

A pedagógusi hozzáállás, elkötelezettség, szakmai tudás, módszertani felkészültség erősítése, fejlesztése. Pedagógiai módszertan fejlesztése

Pályázati programok keretében az iskola pedagógusai eddig is különféle továbbképzéseken vettek részt. A továbbképzések módszertani területei: kooperatív tanulás, projektpedagógia, drámapedagógia, egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés, tanítás mestersége. A módszertani eszköztár fejlesztése és módszertani kultúra erősítésére két 30 órás pedagógustovábbképzésen vettek részt kollégáink, melyek témája a differenciált oktatás és a konfliktuskezelés gyakorlata volt.

Jelen pályázat keretében az eddig alkalmazott jó módszereket továbbfejlesztettük, újakkal kiegészítettük. A pályázatban célul tűztük ki a hejőkeresztúri IV. Béla Körzeti Általános Iskola programjának megismerését, mert ebben az iskolában évek óta működik egy program, amely sikeres előrehaladást biztosít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számára.

A projekt keretében e program ismeretében kidolgoztuk a differenciáló pedagógiai módszereket, melyben a Földes Ferenc Gimnázium 3 pedagógusa vett részt. A módszerek kidolgozása egy pedagógus számára 10 órát vesz igénybe.

A differenciáló programok alkalmazásával elért eredmények hozzájárultak a projekt céljainak eléréséhez.

2. Pedagógiai programot a differenciált oktatás jegyében átdolgoztuk.

A Pedagógiai Program átdolgozása az iskola saját dolgozója és egy külső szakértő közös munkája során valósította meg.

3. A pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak (pedagógiai asszisztens, tutor) és/vagy az eredményes tanulmányi előrehaladás elősegítése érdekében fejlesztő pedagógus, mentorok kötelezően finanszírozott létszám-, illetve foglalkoztatási időkereten felül történő alkalmazása

A projekt sikeres szakmai megvalósításában 4 mentor vett részt, akik az intézmény pedagógusai közül kerültek kiválasztásra. A mentorok mindegyike rendelkezik pedagógusi végzettséggel és a feladat ellátásához szükséges tapasztalattal.

A mentorok heti 1 alkalommal (1,5 óra) rendszeresen találkoztak a mentorált tanulóikkal. Feladatuk a mentoráltak egyéni fejlődésének nyomon követése, sikeres tanulmányi előmenetelük segítése, tehetségük

kibontakoztatásának elősegítése, továbbá a program ideje alatt a tanulók családjának 3 alkalommal történő felkeresése volt családlátogatás céljából. A mentorok javaslatokat tettek a mentorált fejlesztésére. A mentor a mentoráltról mentori naplót vezetett.

A mentorok feladatukat a szakmai vezető irányítása alatt végezték előre meghatározott szempontok alapján.

5. Intézmények közti kapcsolatok megerősítése

a. Intézmények közötti horizontális tanuláshoz kapcsolódó tevékenységek (pl. hospitáció, intézmény- és óralátogatások – akár abban az általános iskolában, amelyben a tanuló tanult) valamint a hálózatosítást elősegítő tevékenységek (pl. együttműködési megállapodások keretében workshopok szervezése)

Logikai táblajáték program:

A kompetenciafejlesztő táblajátékokat módszerét külön játék szakkör formájában is alkalmazzuk **A módszer lényege, hogy gondolkodik a gyerek, fejlődik a kompetenciája, segíti az ismeretek elsajátítását, játszhat és versenyezhet is.**

Lényeges, hogy a módszerek nem csak a hátrányos helyzetű, hanem a tehetséges gyerekek fejlődését is szolgálják.

A táblás játékoknak a matematikával való szoros kapcsolata nyilvánvaló, hiszen ez a sajátos ismeretszerzési módszer **logikus gondolkodásra, következtetésre nevel.**

A Földes Ferenc Gimnázium vezetése és pedagógusai úgy gondolták, hogy a középiskolás korosztály számára is vonzó lehet a szabadidő hasznos eltöltésén kívül nevelésre, képességfejlesztésre, kompetenciafejlesztésre a táblajátékok alkalmazása. A program átvételéhez a Földes Ferenc Gimnázium 5 pedagógusa 5 alkalommal ellátogatott a hejőkeresztúri iskolába, hospitáláson vett részt. A játékszakkör az iskola nyílt napján is bemutatkozott, és népszerű volt vendégeink körében.

6. Együttműködő partnerek felkutatása és együttműködés kereteinek kialakítása és fenntartása

A projekt keretében együttműködő partnerek:

- Miskolci Egyetem

- Herman Ottó Múzeum

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Cigány Kisebbség Területi Kisebbségi Önkormányzat Ez az elképzelésünk meghiusult, helyette a Családsegítő Központtal vettük fel a kapcsolatot.

Az együttműködést illetően a fenti partnerek és a Földes Ferenc Gimnáziumot fenntartó Klebelsberg Intézményfenntartó Központ között együttműködési megállapodás jött létre, mely tartalmazza az együttműködés kereteit.

A projekt során 2 alkalommal került megrendezésre kapcsolatépítő workshop.

A workshopon a részt vevő intézmények átbeszéltek, feltájják azon témákat, tevékenységeket, melyben támogatni, segíteni tudják egymást. A közös megbeszélések eredményeként kialakul egy kapcsolati háló. A kapcsolat erősítő program a résztvevők elfoglaltsága és akadályoztatása miatt csak bilaterális formában az intézmény és a támogató szervezet képviselője között valósult meg.

Az együttműködő partnerekkel közösen megvalósított programok, illetve a partnerek feladatai:

- Miskolci Egyetem

o Az iskola diákjai közül többen a **Miskolci Egyetem**en tanulnak tovább, mivel lakóhelyükről tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető, valamint sok olyan képzési forma indul évről évre, amihez a gimnáziumban megszerzett ismeretek jó alapot nyújtanak. Az együttműködés során a cél annak elérése, hogy minél pontosabb képet kapjanak a diákok az egyetemi életről. Nagyon fontos hogy tisztában legyenek a jelentkezők azzal, hogy bizonyos szakokon milyen követelményeket határoznak meg, milyen tantárgyakat kell tanulni, milyen feltételeket kell teljesíteni. A tanulmányi munka bemutatása mellett az is nagyon fontos a projektben résztvevő gyerekek esetében, hogy milyen tanulmányi és szociális ösztöndíjak, támogatások igényelhetők, hogyan lehet egy-egy ösztöndíjat megpályázni, esetleg egyetemi tanulmányok alatt milyen munkavállalási lehetőségekkel segíthetnek anyagi helyzetükön, hogyan működik a diákhitel.

Az együttműködés során olyan előadások és beszélgetések voltak ahol a meghívottak a fentiekre beszéltek. Olyan egyetemista diákok kerültek meghívásra, akik a hallgatói önkormányzatban tevékenykedve foglalkoztak ezekkel a kérdésekkel, illetve személyes tapasztalataikról, sikereikről esetleg „sikertelenségekről” szívesen beszámoltak. Felhívták a figyelmet a lehetőségekre, esetleg a buktatókra is. Ezek a beszélgetések azért voltak fontosak, mert rávilágítottak arra, hogy egy rosszabb anyagi körülmények között élő gyermek is tanulhat tovább, jelentkezhet egyetemre.

Workshop keretében továbbtanulási tájékoztatót tartottunk: közös program szervezésében és lebonyolításában az Egyetem részéről olyan igény is jelentkezett, hogy a szülők számára is tartottak tájékoztatót.

- Herman Ottó Múzeum

o A Herman Ottó Múzeummal volt már példa együttműködésre, leletmentést korábban is végeztek a diákok, ami nagy népszerűségnek örvendett. Így jelen projektben felelevenítettük ezt a programot, ami újfajta tapasztalatok megszerzését eredményezi a diákok körében. Leletmentés a Múzeum közreműködésével, közös program szervezésében és lebonyolításában vettünk részt, ahol a múzeum szakembereinek irányításával ismerkedtünk meg a vaskori és honfoglaláskori tárgyalakotás eredményeivel.

Családsegítő Központo Szociokulturális háttér fejlesztése a Családsegítő Központ szakembereinek közreműködésével valósult meg

A partneri kapcsolatok fenntarthatósága az esetleges kockázatok felmérése és azok kezelésére tett javaslatok

A partneri kapcsolatok fenntartásának lehetséges kockázatként merül fel az együttműködő partnerek hosszabb távon való érdektelensége, együttműködéstől való elállása. Ezen kockázat kezelésére az iskola és partnerei együttműködési megállapodást kötnek, melyben rögzítésre kerülnek az együttműködés keretei. A kapcsolatok hosszú távon való biztonságos fenntartásának érdekében a felek között létrejött megállapodás közös megegyezéssel módosítható, az együttműködés részleteit szabályozó további külön megállapodással kiegészíthető, természetesen a pályázat céljaival, illetve a Támogatási szerződésben foglaltakkal összhangban. Sajnos a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal történt előzetes szóbeli egyeztetés ellenére sem sikerült megállapodást kötnünk a szervezetben zajló belső strukturális átalakulás elhúzódása miatt.

További kockázat lehet a partnerek közötti nem megfelelő kommunikáció, együttműködés, mely a projekt sikeres megvalósítását, a célok elérését nagymértékben befolyásolhatja. Ezen probléma bekövetkezésének valószínűsége csekély, hiszen a Földes Ferenc Gimnázium már a korábbiakban is több együttműködő partnerrel (pl. a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti szolgálat Megyei Módszertani Központ) tartott kapcsolatot és vitt véghez velük sikeres programokat. Az iskola vezetése folyamatosan keresi azon lehetőségeket, melyek kapcsolati hálójuk szélesítéséhez, az intézmény minél jobb működéséhez járulnak hozzá. A korábbi tapasztalatoknak köszönhetően a partneri kapcsolatok fenntartása tehát nem jelent problémát az iskola részére.

8. Tanulóbarát környezet kialakítása a pályázati dokumentáció 15. számú mellékletében foglaltak szerint

A tanulóbarát környezet kialakítása érdekében eszközök beszerzésére került sor. A projekt keretében beszerzett eszközök az iskola épületében egy olyan közösségi terem kialakítását tették lehetővé, amelyet a tanulók használhatnak szünetekben, tanítási idő alatt (lyukas óra) és délután. Egy előre megtervezett beosztás szerint mindig tartózkodik itt egy felnőtt (tanár, pszichológus, szociálpedagógus, ifjúságvédelmi felelős stb.), aki fogadná az ide betérő tanulókat. A diákok használhatnák az itt elhelyezett számítógépeket, könyveket, tanulhatnak, beszélgethetnek, hasznosan tölthetnék el szabadidejüket. A pályázati program meghirdetése után a Földes Ferenc Gimnázium, a régió legjelentősebb felnőttképzési központja a Digitális Középiskolai tagozatának okán anyagi forrás keretében a Digitális Miskolc programmal karöltve olyan nagy számú hordozható számítógép használati jogát szerezte meg, hogy a költséghatékonyság megkövetelte az informatikai beszerzések felülvizsgálatát, és az ilyenjellelű beszerzések teljes elvetését.

III. Tanulmányi eredmény javítása, kiemelten a továbbtanulásban kulcsfontosságú tantárgyak körében

1. Tanulók mentorálása

Előzmények, korábbi tapasztalatok

Mentorálással az Útravaló Programba történő bekapcsolódás során foglalkozott az iskola. Ez egy jól működő program volt. Szívesen vállalkoznak rá diákok, pedagógusok. A szülők pedig örülnek neki, jelentős segítség volt a családnak. A pályázati kiírást a pályázatokért felelős pedagógus figyelte, majd értesítette az osztályfőnököket, akik erre felhívták a gyerekek és szülők figyelmét. Amennyiben a család megfelelt a feltételeknek, az iskola intézte a jelentkezést. A programba kerülés feltételei megszigorodtak, rászoruló diákunk a 750 főt meghaladó intézményben mindösszesen 1, azaz egy fő. A korábban szerzett tapasztalatainkat ebben a programban tovább gyarapítottuk.

Tanulók mentorálása

A patronált tanulók és a mentortanárok óratervi órákon kívüli együttműködése elősegítette, hogy a tanulók tanulmányi eredményei javuljanak. A mentortanárok sikeresen motiválták a tanulókat, a reális pályaválasztásban, konfliktushelyzetek megoldásában, támogatta a helyes életvezetésben.

Rendszeresen konzultáltak a diákok osztályfőnökeivel, szaktanáraival, szülőkkel. Családlátogatáson vettek részt, egyéni fejlesztési terv alapján foglalkoztak a tanulókkal, melyet dokumentáltak is. Ez nagyon jó lehetőség volt azoknak a diákoknak, ahol a családi háttér valamilyen okból nem volt egészen alkalmas a fenti feladatok ellátására.

A mentor fontos feladata volt, hogy tájékoztassa a továbbhaladási lehetőségekről a mentoráltjait, majd ez alapján a tanulóval együtt határozták meg a sikeres érettségi, vizsga megszerzéséhez a teljesítendő feladatokat. Az egyetemen továbbtanulni szándékozók számára megszerveztük a nyílt napon való részvételt, majd segítette a felelős döntés meghozatalában, a sikeres felkészülésben. Mindezek a mozzanatok általában a szülőkkel szorosan együttműködve, azok bevonásával, tájékoztatásával valósultak meg, ám előfordult a szülők teljes elfordulása és az együttműködés teljes hiánya is. Nem tanköteles tanulóknál a szülő teljes közömbössége, illetve elzárkózása ellenére is folytattuk a bevont tanuló mentorálását. A diákok a mentortól segítséget kérhettek a felvételi lapok kitöltésében, az elektronikus jelentkezésben, a felvételi pontok számításában.

A projekt keretében a fent bemutatott mentorálási tevékenységek megvalósítása érdekében:

- A projektbe bevont 20 tanuló esetében 3 alkalommal a kötelezőn túli családlátogatás, a szülő elzárkózása miatt nem minden esetben valósult meg, valamint

- 20 diák folyamatos mentorálása tervezett heti 1 alkalommal (1 alkalom 1,5 órás), 2 tanéven keresztül folytattuk.

A tevékenységeket az intézmény pedagógusai közül kiválasztott 4 fő mentor látta el.

2. Bemeneti kompetencia- vagy részképesség-mérésen alapuló egyéni fejlesztési tervek készültek és az abban meghatározott feladatok mentén az előrehaladás rendszeres értékelése a fejlesztésben résztvevő tanulók vonatkozásában egyéni haladási naplók keretében megtörtént

A mérés-értékeléshez és az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez, külső szakértőt vontunk be, aki kifejlesztette a mérőanyagokat, tanácsot adott a mérőanyagokkal kapcsolatban, továbbá a projektbe bevont 20 diák esetében elvégezte a méréseket. ***A mérések ellenőrzésére és az egyéni fejlesztési tervek felülvizsgálatára negyedévente került sor,*** ami a projekt során 8 alkalmat jelentett összesen.

4. Alapkészség-fejlesztés, tantárgyi fejlesztés (közoktatási intézményben oktatott tantárgyak tekintetében), részképesség, kompetencia-fejlesztés

Ilyen módszertanok kidolgozását valósítottuk meg az iskola az alábbi területeken:

- Tanulásmódszertan (alapkészségek fejlesztése)
- Tanulásmódszertan (szövegértés, szövegalkotás)
- Tanulásmódszertan (matematikai)

- Tanulásmódszertan (idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése)
- Tanulásmódszertan (IKT kompetenciák fejlesztése)
- Szociális kompetenciák (kommunikáció fejlesztése, személyiség fejlesztés)

A tematikák kidolgozását és a kapcsolódó tantárgyi fejlesztést az iskola pedagógusai végezték.

IV. Igazolatlan hiányzások számának csökkentése a bevonatok körében

Családdal való rendszeres kapcsolattartás támogatása (tanévenként legalább három alkalommal családlátogatás formájában)

A családlátogatás a célcsoport életkörülményeinek megismerését jelenti, s ezzel élethelyzetének jobb megértését is. **A saját környezetében elhangzott információk, beszélgetések esélyt adnak arra, hogy több dolog kerüljön felszínre, egy az Iskolában zajló konzultációhoz képest. A projekt keretében a bevont célcsoport családjainak meglátogatása tanévenként 3 alkalommal tervezett, azaz összesen a két év alatt 6-6 alkalom tanulónként. A családlátogatások tervezésénél nem számoltunk olyan élethelyzetekkel és érzelmi viszonyokkal, melyek egy része előre látható volt, arra pedig a tervezés fázisában nem gondolhattunk, melyek a megvalósulásideje alatt tudomásunkra jutott. Ezeket a gátló tényezőket röviden, felsorolás jelleggel ismertetjük:**

- Az általános iskolai felső tagozatban sem jellemző a családlátogatás, ám ez a kapcsolattartási forma teljesen idegen a középfokú oktatás területén, még a hatosztályos gimnáziumi osztályokban sem megvalósítható számos okból. Teljes értetlenség és bizalmatlanság övezte a program ezen elemét.

- A tanuló olyan viszonyban volt szüleivel, hogy számára kedvezőtlen folyamánya lenne a családlátogatásnak, erről semmilyen kommunikációs technikával meggyőzni nem lehetett.

- A szülő elzárkózott a családlátogatás elől, hivatkozva időbeosztására, anyagi, társadalmi helyzetére mikrokörnyezetében kialakult társadalmi státuszára

- A szülő és a gyermek is tiltakozott a családlátogatás ténye ellen, hivatkozva egyéb találkozási alkalmak maradéktalan kiaknázására. (pl. :szülői értekezlet, fogadó óra, iskolai nyitott ajtók elve).

- A tanuló szülei tartós külföldi tartózkodásuk miatt tiltották meg, hogy a pedagógus a projektbe bevont kiskorú lánygyermeket otthonában felkeresse. (A tanuló rendszeres de nem állandó nagyszülői felügyelet alatt él.)

- Indoklás nélkül akadályozták meg a családlátogatás lehetőségét.

A program talán legfontosabb tapasztalata, hogy a társadalmi státusz fenntartására tett erőfeszítések olyan mértékű energiát vesznek igénybe a család felnőtt tagjai részéről, ami számukra sem elfogadható, vállalása érzékenyen érinti a család társadalmi státuszát, tagjainak önbecsülését. Úgy látjuk, hogy ezekben az emberpróbáló helyzetekben az iskola csak a tanuló érdekeit képes szem előtt tartani, teljes családterápiára, a család gazdasági-társadalmi állapotának kezelésére nincsenek meg az erőforrásai.

V. Közösség- és kapcsolatépítő tevékenységek, valamint tanulási motivációt erősítő tevékenységek támogatása

1. Közösségépítő és kapcsolatépítést elősegítő tevékenységek szervezése diákoknak:

a. Intézményen kívüli szereplők (munkaerő-piaci szereplők, nehéz helyzetből magukat felküzdő személyek, felsőoktatásban tanuló hallgatók) bevonása, illetve intézményi nyílt napokon, információs napokon történő részvétel Az iskola volt diákjai gyakorta felkeresik régi iskolájukat, osztályfőnökeiket, volt szaktanáraikat. Előfordul, hogy segítséget kérnek tanulmányaikhoz, de inkább az a jellemző, hogy beszámolnak az érettségi óta eltelt életükről. Az intézmény volt diákjainak elért sikereiről a tanárok is beszámolnak jelenlegi diákjaiknak.

Személyes találkozásra (volt és jelenlegi diák) között ritkán kerül sor, pedig ez mindkét fél számára hasznos. Diákjainknak követendő példát mutat, és ösztönző lehet az életpálya

tervezésében. A pályázat keretében megszervezésre került volt diákok meghívása, akik előadással egyb kötött beszélgetést folytattak mai iskolatársaikkal.

2 alkalommal meghívástunk az intézménybe volt diákunkat, aki a projektbe bevont tanulók számára elmesélte addigi pályafutását, megosztotta élményeit, tapasztalatait és hasznos tanácsokkal látta el a célcsoportot.

A lebonyolításban alkalmanként 2 pedagógus vett részt.

b. A célcsoport számára a tanulói közösség építését segítő tevékenységek

- **Buszos szakmai kirándulás:** 1 alkalommal 8 pedagógus és 20 tanuló részvételével valósult meg. Buszos szakmai kirándulások megvalósítására jelen projekt előtt is volt már példa, azonban a pénzügyi háttér bizonytalan. A pályázatban résztvevő tanulókat vittük el kirándulni jutalom és ösztönzéseként. A szakmai tapasztalatok megszerzésén túl egy ilyen kirándulás közösségformáló és fejlesztő, utazási élményt nyújtó, emlékeztető egy olyan gyermeknek, akiknek családi körülményei, élethelyzetek nem teszi ezt lehetővé.

- **Színjátszó szakkör és Kézműves szakkör:** mindkettő 20 alkalommal valósul meg 1 pedagógus részvételével

A szakkörbe céltudatosan bevont érintett gyermekek számára ez a program képességfejlesztő, önbizalom növelő hatással bír. Elképzelhető, hogy egy-egy

tanulónak csak a biztatás hiányzik, hogy részt vegyen ezeken a programokon. A mentor feladata lesz, hogy felismerje mentoráltja miben tehetséges, mely képességei rejtettek, melyek fejleszthetők. Egy-egy sikerélmény pozitívan hat a személyiség fejlődésére. Mindkét szakkör eredményesen működött, nyilvánvalóvá vált, hogy a mentorált tanulók közül sokan introvertáltak, művészi, alkotó hajlamaikat háttérbe szorítják, úgy tekintenek rá, mint a tanulást akadályozó, időrabló tevékenység. Óriási köszönet Kormos Edit és Turóczy Béni tanárnőknél, Petrány Mihály, és Takács Imre tanár uraknak, hogy a tanulók közreműködésével komplett ünnepi köszöntő műsor készült a Model Európai Parlament ünnepélyes megnyitójára, illetve versek, novellák születtek a Földes Kulturális Nap irodalmi pályázatára és képzőművészeti alkotásokból nyílt kiállítás iskolánk galéria folyosóján.

- **Filmklub** (8 alkalommal megrendezendő program, 1 pedagógus részvételével) hangverseny, koncertlátogatás (2 pedagógus kíséretében, 3 alkalommal valósul meg) Ezek a programok a műveltség gyarapításán túl a szabad idő hasznos eltöltését is segítették. A részvétel megerősítette a tanult viselkedési szabályokat, ösztönzött bizonyos magatartási formák betartására, bemutatta illemszabályokat, segítette a jó modor, és a nagy közösségben (iskolán kívüli) való megjelenés gyakorlásában. - **Spotkör** (20 alkalommal valósul meg 1 pedagógus részvételével) és gyalogtúra Miskolc környékén (összesen 4 alkalom), 20 tanuló/alkalom és 2 kísérőtanár részvételével Miskolc környéki gyalogtúrák kerülnek megszervezésre)

Kimondottan szabadidős programok az egészséges életmód kialakítása céljából, egy-egy hétvége hasznos eltöltésére is szolgáltak.

- Tanulóink sok örömet találnak a sportban mentoráltjaink közül sokan egyesületi igazolt sportolók, és vannak közöttük, akik hobbiként tekintenek a különböző mozgásformákra. Nagyon népszerűek a labdajátékok, a tanulók szabadidejükben szívesen asztaliteniszeznek, ha az időjárás engedi tollaslabdázni, kosárlabdázni lyukasórában. Külön iskolai rendezvényt nyújt ki magát a Sportnap, ami a Földes Kulturális Nap mintájára az osztályok közötti pontverseny értékes díjaival az iskola minden tanulóját aktivizálja és sok pedagógust is bevon. A sportfoglalkozások hétközi megszervezése semmilyen gondot nem jelentett, a gyalogtúrák megszervezésénél azonban számos nehézség merült fel, nevesítve: hétköznap tanulóink tanórákról való távolmaradása regresszív a projekt eredményessége szempontjából

hétfőgén:

a kollégisták hazautaznak

a sportolóknak edzés, vagy verseny van

a kevésbé jól felkészültek sok időt töltenek a hétfőgén tanulással, gyakorolnak, ismételek,

felzárkóznak,

iskolán kívüli programon, akár családi programon vesznek részt.

Tanulóink mindegyike miskolci, vagy miskolc környéki kistélepülés lakosa, jól ismeri mind az iskolavárost, mind annak közvetlen környezetét, ezért ennek a programnak a megvalósítása olyan elem, ami újabb nevelési kérdéseket vet fel tantestületünk és támogatóink, fenntartóink számára.

- **Iskolai tantárgyi vetélkedő:** 5 pedagógus részvételével, tanévenként 1 alkalommal, összesen 2 alkalommal valósul meg

A Földes Kulturális Nap olyan rendezvénye iskolánkban, mely egyedül állóvá azzal vált, hogy tanítványaink művészi képességeiket tanuló társaik előtt megmutathatják. A Kulturális nap sikere arra sarkallta a tantestületet, hogy gazdagítsa új elemekkel a programnapot. Ennek az innovációnak az eredménye, hogy különböző tudományterületeken elért teljesítményeiket is megmutatják tanítványaink az érdeklődő iskolatársaknak. A tudományterületek között vannak szaktárgyak, vannak tematikus területek, (pl.: Európai Unió) és vannak iskolában nem oktatott tudományterületek, mint a néprajz.

- **Személyiségfejlesztés drámapedagógiai eszközökkel:** a projektbe bevont diákok részére 2 csoportban megtartott program, csoportonként 20 órás időtartam.

A drámapedagógia a mindennapi kapcsolatfelvételben és a kapcsolatok kialakításában nyújt segítséget. Segít a diákoknak megismerni önmagukat, a környezetüket, különböző élethelyzetek, szituációk felismerését sajátíthatják el. Ez önbizalmat ad a diákoknak, ami segíti az önmegvalósításukat. A Kormos Edit tanárnő vezette drámapedagógia foglalkozások szépen kiegészítették a diákszínpadi tevékenységet. Tanulóink önismerete érzékelhetően fejlődött, kitűzött céljaik reálisak, önismeretük árnyaltabbá vált. Az AJTP program és a Kerettanterv is előírja a drámapedagógiai foglalkozásokat, ezért ennek a programpontnak a megvalósítása és az eredményeinek beágyazása fenntartások nélkül beágyazható.

c. Szociális hátránykompenzáló kulturális és szabadidős tevékenységek

- **Színházlátogatás:** 22 fő részére 4 alkalmas színházbérlet kerül beszerzésre

A színházlátogatás a műveltség gyarapításán túl a szabad idő hasznos eltöltését is segíti. Az iskolában van lehetőség színházbérlet vásárlására, azonban az anyagilag szűkölködő családok ezt nem tudják kifizetni, még a kötelező hangversenybérlet megvásárlása is gondot okoz számukra. Ennek érdekében a projekt költségvetéséből finanszíroztuk ezeket a programokat. A program megvalósításának számos járulékos következményével előre nem számolhattunk, ilyen például a bejáró tanulók színházi este utáni elhelyezése biztonságos szálláshelyen. A középiskolai kollégiumok pénteken este bezárnak, szállóvendégeket nem fogadnak, hazautazásuk a menetrendszerinti közösségi közlekedési eszközökkel időben korlátozott.

2. A szülők bevonása, aktív részvételének ösztönzése, közösségi rendezvények szervezésével a továbbtanulás megtérülő jellegének tudatosítása; a szülők aktív bevonása a gyermekük felsőoktatási intézményének, OKJ-s képzésének választásába

Közös főzés a szülővel: 5 pedagógus részvételével, tanévenként 1 alkalommal, (összesen 2 alkalom) kerül megrendezésre. Ez a program lehetőséget teremt

a szülők és a meghívott szakemberek közötti kötetlen beszélgetés folytatására. Korábbi tapasztalatok szerint egy ilyen jellegű rendezvényre szívesen ellátogatnak a szülők és szinte kivétel nélkül meg is jelennek. Ez azért is fontos, mert a szülői értekezleteket kevésbé látogatják. Itt viszont meggyőződhetnek arról, hogy eddig mit tanult meg a gyermekük, hogyan halad a szakma elsajátításában, kik tanítják őket, milyen a légkör, a hangulat a gyakorlati oktatás helyén.

Eddigi tapasztalataink azt mutatták, hogy egy-egy osztály szülői közössége szívesen szervez közösségi programokat. Ebben a programban olyan tanulók vettek részt, akiknek a szülei ezeket a közösségi programokat nehezen illesztették be a család életébe. Elmondásuk szerint a munkaidő kiesés túl nagy költséggel jár, a gyermek fejlesztésében az iskolának megelőlegezett bizalmat megőrizték. A szülők nem ismerték egymást, vonakodtak a részt venni ilyen rendezvényen. A szervezés többször is megoldhatatlan akadályokba ütközött, ezért olyan programot szerveztünk, ami látszólag nem a programban érintett tanulók szüleinek a közösségét érinti, hanem a tanulókat. Az évvégi diák búcsúztató rendezvényünkre (ami nem a ballagás, és nem tanévzáró) hívtuk meg a szülőket, ahol tisztességes számban, a közös ünneplés tudatában jelentek meg. A jelenlévő mentorok és iskolavezetők segítő pedagógusok ugyanúgy kötetlen formában, de a családok érzékenységét messzemenően figyelembe véve találkozhattak a szülőkkel, mint az osztályszinten megjelenő közös programokon. Olyan végzős szülő is részt vett ezen a rendezvényen, aki a programtól teljesen elzárkózott.

4. A felsőoktatásba való továbbtanulást támogató tevékenységek

a. sikeres érettségi vizsga megszerzését támogató tevékenységek

- Tehetséggondozó szakkör

20 alkalommal kerül megrendezésre a tehetséggondozó szakkör a tehetséges tanulók fejlesztése és a sikeres érettségi vizsga, illetve felsőoktatási intézményben való továbbtanulás elősegítése érdekében. A szakkör vezetésére olyan kollégát kértem fel, aki a tehetséggondozás hazai szaktekintélye. A szakköri munka a tehetséget komplexen kezelte, de eszköztárként a matematikát alkalmazta. Ez az a tantárgy, ami a többi tantárgyi ismeret elsajátításához a legtöbb segítséget adja gondolkodási szinten. Fejleszti az absztraktív gondolkodást és a logikai képességet. Mivel a programban iskolánk tehetséges diákjai vettek részt, ebből következik, hogy a foglalkozások eredményeképpen a tanulók évvégi tanulmányi eredménye a résztvevő érettségi vizsgát tevő tanulók eredményei az elvárásoknál jobbak lettek.

- Előkészítő tábor

1 alkalommal 6 kísérő pedagógus részvételével 7 napos előkészítő tábor került megrendezésre, mely szintén a sikeres érettségi vizsga eléréséhez, illetve felsőoktatási intézményben való továbbtanulás elősegítéséhez járult hozzá. A tábor célja a diákok intenzív felkészítése volt, kellemes környezetben, ahol csak az elérendő célra koncentráltak. Az iskola tanárai eddig is sikeresen készítették fel a diákokat a nyelvi érettségire, nyelvvizsgára, de ez az előkészítő tábor újszerű volt. A közös tanulás közösségformáló, a kiegészítő programok pedig kellemes időtöltést jelentettek.

b. felsőoktatási intézmény által szervezett nyílt napon való részvétel

A projekt megvalósítása alatt 1 alkalommal kerül sor egy felsőoktatási intézmény nyílt napján való részvételre 20 tanuló és 4 pedagógus részvételével.

A nyílt napon való részvétel nagyon fontos része a projektnek. Azt feltételeztük, hogy vannak olyan képzések, amelyek Miskolcon nem indulnak, egy távolabbi városba pedig néhány diák anyagi okok miatt nem jut el ilyen rendezvényre. Az is előfordul, hogy egy

másik városban alacsonyabb pontszámmal is bekerülhet a diák. A mentor feladata volt, hogy a tanulóval együtt átgondolják, meghatározzák a részvétel helyszíneit. Meglepően tapasztaltuk, hogy a programba bevont tanulók továbbtanulási tervei kevés kivétellel a Miskolci Egyetemhez kapcsolódnak. A beszélgetések alkalmával kiderült, hogy a diákok erősen kötődnek szűkebb környezetükhöz, céljaik megvalósításához a helyi egyetem megfelelő. Csak egy-két olyan bevont tanuló van, aki tanulmányait budapesti illetőségű egyetemen képzeli el.

5. Pályaorientációs programok megvalósítása, együttműködés kialakítása munkaügyi központokkal, potenciális munkáltatókkal a tanulók ismeretszerzése érdekében

A pályaorientáció általános célja, hogy segítse a tanulók pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése, a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek

és a hozzá vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismerése, a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása.

A tanulóknak a társadalom érdekeinek is leginkább megfelelő életpálya megtalálásához, az arra való felkészüléshez segítségre van szüksége. Ezt a segítséget a diákoknak részint az iskolától, részint pedig iskolán kívüli tanácsadó intézményektől kell megkapniuk, pályaorientációs programok, illetve pályaválasztási és életút-tanácsadásra hivatott szakmai szolgáltatások formáiban.

Ennek érdekében a pályaorientációs programot külső szakértő dolgozza ki a projektbe bevont 20 diák érdeklődési területét alapul véve. A program megvalósítására két alkalommal, 2 pedagógus bevonásával kerül sor.

A pályaorientációs programot is a Miskolci Egyetem támogatásával valósítottuk meg. Azért került sor erre a megvalósításra, mert a tanulók mindegyikénél sikerült elérni, hogy a továbbtanulást valós alternatívaként kezelje, és ebből a szempontból kézenfekvőnek találták a Miskolci Egyetemet.

Megjegyezném, hogy az Egyetemmel fenntartott kapcsolat minőségi fejlődését jól tükrözi, az is, hogy a programban nem érintett tanulóink rászorultsági és tanulmányi munkájuk alapján ösztöndíjat kaptak attól a kartól, amelyiknek tanulói, rendszeresen veszünk részt az egyetem karainak szervezésében megvalósított programokon, pl.: szakmai – és államvizsgákon, tudományos konferenciákon, nem egyszer előadóként is. Az egyetem számos kutatási programjába, fejlesztési tervébe vonta be iskolánk tanári karának tagjait.

VI. További támogatható tevékenységek

3. Pedagógusok, mentorok felkészítése, szupervizionálása, rendszeres esetmegbeszélések a tanulók fejlesztésében részt vevő mentorok, pedagógusok és szükség szerint szakemberek részvételével

A szupervízió egy speciális szakmai személyiségfejlesztő módszer, amelynek alkalmazása nélkülözhetetlen a mentorok szakmai továbbképzésében és munkájának minőségbiztosításában. **A szupervízió célja a szakmai kompetencia növelése, a kooperáció és a hatékonyság fejlesztése. Elősegíti és támogatja a kapcsolatok és munkaköri rendszerek hatékony együttműködését.**

A pedagógusok, mentorok felkészítését, eligazítását, szupervizionálását külső szakértő tartotta. Továbbá **negyedévente 1 alkalommal (összesen 8 alkalommal) esetmegbeszélést tartottunk a tanulók fejlesztésében részt vevő mentorok, pedagógusok és külső szakember részvételével.**

4. A projekt előrehaladásáról szóló szakmai beszámolók közzététele az intézmény internetes oldalán

A projekt megvalósítása során az intézmény internetes oldalán két alkalommal kerül sor a projekt előrehaladásáról szóló szakmai beszámoló közzétételére. Az első beszámoló a projekt közepén, míg a második a projekt fizikai befejezésekor készül el.

VII. Projektmenedzsment és adminisztratív tevékenységek

A projekt során egy szakmai vezető, egy projektmenedzser és egy pénzügyi vezető kerül alkalmazásra. Szoros együttműködés valósul meg köztük és a projektben közreműködő szereplőkkel, a többi szakmai megvalósítóval. A projektmenedzsment a fizikai

megvalósítás teljes 21 hónapja alatt folyamatosan rendelkezésre áll. Havi rendszerességgel megtartott értekezletek segítségével felügyelik és irányítják a projektet.

Projektmenedzser feladatai:

A projektmenedzser többi tagjának irányítása, koordinálása, munkájuk felügyelete
- havi rendszerességgel projektmenedzser ülést hív össze

- vezeti a projektmenedzsment üléseket, melyek jegyzőkönyvét továbbítja a projektgazda felé
- irányítja, felügyeli a pénzügyi vezető és a projektadminisztrátor munkáját
- kialakítja a menedzsment működési rendjét; a projekten belül szervezi, irányítja a szakmai, gazdasági munkát

A projekttel kapcsolatos dokumentálás, elszámolás

- a pénzügyi vezető által jelzett pénzügyi, likviditási problémák továbbítása a projektgazda felé
- a projekttel kapcsolatos valamennyi dokumentációs kötelezettség véleményezése, határidőre történő eljuttatása a Közreműködő Szervezet felé
- kapcsolattartás és kommunikáció a Közreműködő Szervezettel

Felügyeli a projekt folyamatos, akadálymentes előrehaladását

- gondoskodik a Támogatási Szerződésben vállalt kötelezettségek megvalósításáról, az indikátorok teljesítéséről
- felel a projekt költségvetésének megfelelő pénzügyi erőforrások felhasználásáért
- felelős a projektben történő beszerzésekért, részt vesz a projekt keretében lefolytatandó közbeszerzési eljárás(ok) lebonyolításában

Segíti, koordinálja a projektben résztvevő szervezetek munkáját

- irányítja a külső szakértők, vállalkozások kiválasztásának folyamatát, feladata a szerződésük előkészítése
- a külső cégek által szervezett rendezvényt felügyeli

Képviseli a projektet különböző rendezvényeken, médiában - a projekt rendezvényein való részvétel, tájékoztatás a projektről

- nyilvánosság biztosításával kapcsolatos feladatok ellátása, tájékoztatás

Pénzügyi vezető feladatai:

A projekt teljes körű pénzügyi irányítása és felügyelete

- a Támogatási Szerződés és a projekt Pénzügyi Elszámolási Útmutatójában foglaltak szerint a Kifizetési kérelmek határidőre történő elkészítése, melyet a projektvezető szignál
- a projekttel kapcsolatos pénzügyi dokumentációk, számlák nyilvántartása, elkülönített kezelés, őrzése
- a beérkező számlák, szerződések, teljesítésigazolások, egyéb beszámolók ellenőrzése, jóváhagyása, a projektben elszámolható kifizetések teljesítése
- teljes körűen felel a projekt pénzügyi elszámolásáért
- folyamatos likviditás biztosításáról való gondoskodás, az ezzel kapcsolatosan felmerülő problémákat a projektvezetőnek jelzi
- a havi projektmenedzsment értekezleteken részt vesz, beszámol a projekttel kapcsolatos pénzügyi, likviditási állapotról, a felmerülő problémákról tájékoztatja a projektvezetőt, beszámol saját tevékenységéről, eredményeiről
- havonta pénzügyi beszámolót készít a projekttel kapcsolatos aktuális pénzügyi helyzetről, az elszámolások menetéről
- a teljesítési dokumentációt átvizsgálja és a fedezetül szolgáló források ismeretében javasolja vagy megtagadja a kifizetéseket, amit a projektvezetővel közöl

- csak a kifogástalanul kiállított számlákat és hozzákapcsolt dokumentációt fogadhat el. Amennyiben hibát talál, visszaküldi a számla kiállítójának, hibás számlára kifizetést nem eszközölhet
- a projekt keretében történő beszerzések, közbeszerzési eljárások lebonyolításában való közreműködés
- kapcsolattartás a könyvvizsgálóval, könyvvizsgálói jelentések ismertetése a projektülésen

Adminisztrációs feladatok ellátása

- a projektvezető által készített szerződéstervezetek véglegesítése, gondoskodás a szerződések aláíratásáról
- valamennyi a projekttel kapcsolatban keletkezett dokumentum iktatási rendjének kialakítása, irattárolás: területenkénti projektmappák létrehozása – dokumentációk lefűzése, a projekttel kapcsolatos valamennyi dokumentáció projektmappákban való szisztematikus gyűjtése
- a projekttel kapcsolatos beszerzések előkészítése, dokumentálása a projektvezető iránymutatásai alapján
- a projekttel kapcsolatos megrendelők, teljesítésigazolások, átadás-átvételi jegyzőkönyvek elkészítése
- folyamatosan követi a projekt ütemtervét, az elvégezendő feladatokról figyelmeztető e-mailt küld a projektvezetőnek
- a Pénzügyi eljárásrendnek és a Támogatási Szerződésnek megfelelő teljes körű dokumentálás, a projektvezető által kiadott feladatok ellátása.

Szakmai vezető feladata

A szakmai vezető a projekt tevékenységeinek szakmai felügyeletét, összefogását, koordinálását látja el. Feladata a szakmai beszámolók készítése, a partnerekkel való kapcsolattartás és a szakmai tevékenységek koordinálása, ütemterv szerinti megvalósításának nyomon követése. Felügyi a szakmai adminisztratív munkatárs és a mentorok munkáját, akik beszámolási kötelezettséggel tartoznak neki.

Projektmegbeszélések

A projektmenedzsment havonta egyszer megbeszélést tart, ahol a menedzsment tagjai beszámolnak az elmúlt egy hónap eseményeiről, illetve az elkövetkező időszak lépéseiről. A megbeszéléseken elhangzottakról részletes dokumentáció készül, amit a projektvezető készít el.

A projektmegbeszélés lebonyolítója a projektvezető, résztvevői a menedzsment tagjai.

A megbeszélés állandó napirendi pontjai:

1. Projektvezetői rövid összefoglalás az elmúlt időszak eseményeiről, a projekt jelenlegi fázisáról
2. Pénzügyi vezető beszámolója
3. Műszaki ellenőr esetleges beszámolója
4. Projektgazda kérdéseinek megválaszolása
5. Az elkövetkező időszak feladatainak ismertetése

6. Problémák felvetése, megoldási javaslatok közös kialakítása

A megbeszélésen elhangzottakról a projektvezető feljegyzést, majd beszámolót készít.

A szakmai vezető megbízási, a pénzügyi vezető pedig vállalkozási szerződéssel kerül alkalmazásra a projekt megvalósítása során a személyes közreműködés kikötése mellett. A szakmai vezető heti 10, míg a pénzügyi vezető heti 5 órában látja el feladatát. A projektmenedzser munkaszerződéssel kerül alkalmazásra heti 5 órában. A projektmenedzser, a pénzügyi vezető és a szakmai vezető a TÁMOP-3.3.10.A-12 pályázat útmutatójában meghatározott végzettséggel és szakmai tapasztalattal rendelkezik, melyet önéletrajzuk is alátámaszt.

A projektmenedzsment munkájában óriási hangsúlyt kapott a vezetők emberi kvalitásai. A program tervezése és indítása óta, a Projektirodában a Gimnáziumban és a pályázati író szervezet életében bekövetkezett változások nyomot hagytak a megvalósításon. Az uniós pályázatok lebonyolításának átszervezése, az iskola fenntartóváltása, az iskolavezetésben bekövetkezett változások újabb akadályokat jelentettek a menedzsmentnek. A vezetőség tagjai között éppúgy, mint a küldő szervezeteknél folyamatos személycserék, hatáskör változtatások folytak. Példaként említeném, hogy a befogadó intézményben két év alatt két igazgató és három igazgatóválasztás zajlott, önkormányzati fenntartású intézményből a Klebelsberg fenntartásába került, megváltozott a szervezeti és működési rendje. A programba bevont személyek feladatköre folyamatosan változott, az átszervezések folyamatos többletfeladatokat jelentettek az iskolavezetés számára. A program ideje alatt két projektmenedzser került alkalmazásunkba, és három projektkoordinátorral dolgoztunk együtt. A személyek változása a feladatköröket és hatásköröket nem érintette, de növelte az adminisztrációs terhet, a személyek változása a kapcsolatok ismételt újrarendezését a munkamódszerek összevizsgálását igényelte.

A program megvalósítását az időkorlát is jelentősen nehezítette. Az oktatási intézmények éves munkarendje kötött, kialakításának elvei között szerepel az egyenletes terhelés, az időarányos terhelés, az egyedi programelemek kötött ideje. A program megvalósításának lehetőségével a tervezési időszakban nem számolhattunk, ezért a pályázati tervben vállalt elképzeléseink megvalósítására az iskola már lezárt és véglegesített munkarendjéhez alkalmazkodó programtervet alakítottunk ki. A második tanév programjában már a projekt elemeinek erőforrás igényeivel terveztünk, ennek eredménye, hogy a meg nem valósult programelemek nem a tervezés, hanem a partnerek szemléletváltozása miatt maradtak el.

Választható tevékenységek

II. Befogadó iskolai környezet kialakítása, hálózati tanulás segítése

4. A program megvalósításához szorosan kapcsolódó, akkreditált és nem akkreditált, elsősorban az átmenetek kezelését támogató, továbbá módszertani pedagógus továbbképzés(ek)en való részvétel

A program megvalósításához szorosan kapcsolódó, az átmenetek kezelését támogató, továbbá módszertani pedagógus továbbképzésen 5 pedagógus vesz részt. A tanártovábbképzések széles palettája lehetővé tette, hogy a továbbképzésben részt vevők köre kibővült, nem öt, hanem nyolc fő volt.

7. Kapcsolatépítés elsősorban a felsőoktatási intézményekkel, a roma szakkollégiumi hálózattal, a területileg illetékes Munkaügyi Központtal és a Kereskedelmi és Iparkamarával:

Az intézmény törekedett a minél szorosabb kapcsolatok kialakítására más intézményekkel, és a kapcsolatépítésnek a workshop egy kiemelkedő formája. Éppen

ezért ennek a választható tevékenységnek a keretében az intézmény 2 alkalommal workshopot szervez, ahol a Miskolci Egyetem, Munkaügyi Központ, Nevelési tanácsadó és a Gyermekjóléti Szolgálat előadói is megjelennek.

3. A projekt végén várható/tervezett eredmények bemutatása

A projekt várható eredményei:

- a projektbe bevon tanulóknak alapkészségei fejlődtek, képességeik javultak. A mentori beszámolókból kiolvasható, hogy a tanulók megőrizték, vagy javították eddigi tanulmányi eredményeiket. Ennek két feltétele van a tanulók alapkészségeinek fejlődése és a szaktárgyi ismeretek bővülése és az alkalmazási ismeretek bővülése. Előadókészségük, szövegértésük, kifejezőképességük javult, matematikai gondolkodásukban mérhető gyorsulás figyelhető meg.

- az intézmény tanulóinak tanulmányi eredményei javultak, elsődlegesen a továbbtanulásban kulcsfontosságú tantárgyak körében. A programba bevont tanulók mindegyike javított az előző tanévi eredményeihez képest, a végzős tanulók eredményes és sikeres érettségi vizsgát tettek, továbbtanulási elképzeléseik reálisak, mindannyian a felsőoktatásban folytatják tanulmányaikat.

- úgy terveztük, hogy nő a felsőoktatási intézményekben tovább tanuló diákok száma. Ennek a tanévnek a végén többen is befejezték középfokú tanulmányaikat, a programban résztvevő érettségizett tanulóink továbbtanulása biztosított. A felsőoktatásba lépés feltételeinek szigorítása negatív hatású intézményünkben, várható, hogy a szociális hátránykompenzáció az anyagi hátrányok kompenzálásának elmaradása miatt a továbbtanulás terén gondot okozhat, nehéz sorsú tanítványaink megszerzett tudásukkal (idegen nyelv ismeret, számítógépes ismeretek jogosítvány, érettségi bizonyítvány)és azok igazolásával kénytelenek a munkaerőpiacon megjelenni.

- az intézmény pedagógiai módszerei megújultak, pedagógusai szakmailag továbbfejlődtek, az oktatás színvonala javult A módszertani megújulásunk folyamatos, amit az oktatási folyamat is ösztönöz. (Tananyag és óraszámok arányromlása, általános heti óraszám-emelkedés, tanulói kötelezettségek növekedése – közösségi szolgálat, a továbbtanuláshoz szükséges pontszám emelkedése, stb). a felsoroltak önmagukban is elegendőek lenének a módszertani megújulásra, ám a regionális társadalom iskolánkat is érintő negatív folyamatai is erre ösztönöznek. Tanítványainknak egyre több szaktárgyi, alapkészség belső hiányosságát tárjuk fel, növekszik a speciális képességű tanulók aránya. Nagy áttörést várunk a differenciált oktatási módszerek szakszerű használatától és a depresszált társadalmi környezetben érthető okokból megjelenő konfliktusok helyes kezelésétől.

- az intézmény alkalmassá válik a hátrányos és a halmozottan hátrányos gyerekek nevelésére, oktatására. Az intézmény 15 éve az AJTP részese, ami éppenezt a tanulói közösséget szeretné támogatni. A működési rendünkbe beágyazódott program számos eleme jelentősen gazdagította iskolánk pedagógiai kultúráját, most tudásunknak ez a része tovább gyarapodott. A mentorálás a differenciált képzési forma, a tanulást támogató környezet kialakítása minden rászoruló tanítványunk előtt nyitott.

- az intézmény és a szülők közötti együttműködések erősebbé válnak. Az intézmény és a szülők közötti párbeszéd az együttműködés és a kölcsönös támogatás eddig is jellemezte iskolánkat. Ugyanakkor az is világossá vált, hogy az iskola a tanuló és család intimszférájának határát nem lépheti át, erre sem morális, sem jogszabályi felhatalmazása nincsen. Törekedtünk tanulóink családi hátterének jobb megismerésére, de ennek a mélységét csak a tanuló és a szülő határozhatja meg.

Számszerűsíthető eredmények:

- 20 fő projektbe bevont tanuló
- 3 db aktívan bevont együttműködő partner
- 16 fő projektbe bevont tanuló, akiknek tanulmányi eredménye javul a továbbtanulásban kulcsfontosságú tantárgyak körében
- 16 fő projektbe bevont tanuló, aki évfolyamisméltetés nélkül halad tovább
- 19 fő projektbe bevont tanuló, akiknek igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben nem haladja meg a 250 órát
- A projektbe bevont 11., 12., 13. évfolyamos tanulók közül 8 fő végzettséget, képzettséget szerez
- A projektbe bevont tanulók közül 4 fő felsőoktatásba jelentkezik
- 20 db közösségépítő program

A szakmai megvalósítás ütemezésének bemutatása (GANTT diagram)

Eredmények és tevékenységek

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.08.01.-2015.04.30.

2013 2014 2015

Előkészítés

Igényfelmérés, háttérelmzés, helyzetfeltárás elkészítése

Szakmai program kidolgozása

Projektmenedzsment tevékenységek

Projektmenedzser

Pénzügyi vezető

Szakmai vezető

II. Befogadó iskolai környezet kialakítása, hálózati tanulás segítése

1. Differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazása

2. Pedagógiai program átdolgozása

3. Mentorok alkalmazása

4. A program megvalósításához szorosan kapcsolódó, akkreditált és nem akkreditált, elsősorban az átmenetek kezelését támogató, továbbá módszertani pedagógus továbbképzés(ek)en való részvétel

5. Intézmények közti kapcsolatok megerősítése

Logikai táblajáték program

Hospitálás a hejőkeresztúri általános iskolában

Hospitálás a gimnáziumban

6. Együttműködő partnerek felkutatása és együttműködés kereteinek kialakítása ésfenntartása

Workshop keretében továbbtanulási tájékoztató a Miskolci Egyetemmel

Leletmentés a Múzeum közreműködésével

Szociokulturális háttér fejlesztése a Nemzetiségi Önkormányzattal

7. Kapcsolatépítés elsősorban a felsőoktatási intézményekkel, a roma szakkollégiumi hálózattal, a területileg illetékes Munkaügyi Központtal és a Kereskedelmi és Iparkamarával

8. Tanulóbarát környezet kialakításához szükséges eszközök beszerzése

III. Tanulmányi eredmény javítása, kiemelten a továbbtanulásban kulcsfontosságú tantárgyak körében

1. Tanulók mentorálása

Családlátogatás

Mentorálás

2. Bemeneti kompetencia- vagy részképesség-mérésen alapuló egyéni fejlesztési tervek készítése, az előrehaladás rendszeres értékelése a fejlesztésben résztvevő tanulók vonatkozásában egyéni haladási naplók keretében

4. Alapkészség-fejlesztés, tantárgyi fejlesztés

Tematikák kidolgozása

Tanulásmódszertan (alapkészségek fejlesztése)

Tanulásmódszertan (szövegértés, szövegalkotás)

Tanulásmódszertan (matematikai)

Tanulásmódszertan (idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése)

Tanulásmódszertan (IKT kompetenciák fejlesztése)

Szociális kompetenciák (kommunikáció fejlesztése, személyiség fejlesztés)

IV. Igazolatlan hiányzások számának csökkentése a bevontak körében

Családdal való rendszeres kapcsolattartás támogatása

V. Közösség- és kapcsolatépítő tevékenységek, valamint tanulási motivációt erősítő tevékenységek támogatása

1. Közösségépítő és kapcsolatépítést elősegítő tevékenységek szervezése diákoknak

a) Intézményen kívüli szereplők (munkaerő-piaci szereplők, nehéz helyzetből magukat felküzdő személyek, felsőoktatásban tanuló hallgatók) bevonása, illetve intézményi nyílt napokon, információs napokon történő részvétel

b) A célcsoport számára a tanulói közösség építését segítő tevékenység

Buszos szakmai kirándulás

Színjátészó szakkör

Kézműves szakkör

Filmklub

Spotkör

Hangverseny, koncertlátogatás

Iskolai tantárgyi vetélkedő

Gyalogtúra Miskolc környékén

Személyiségfejlesztés drámapedagógiai eszközökkel

c) Szociális hátránykompenzáló kulturális és szabadidős tevékenységek – Színházlátogatás

2. A szülők bevonása, aktív részvételének ösztönzése, közösségi rendezvények szervezésével a továbbtanulás megtérülő jellegének tudatosítása; a szülők aktív bevonása a gyermekük felsőoktatási intézményének, OKJ-s képzésének választásába

4. A felsőoktatásba való továbbtanulást támogató tevékenységek

Tehetséggondozó szakkör

Előkészítő tábor

Felsőoktatási intézmény által szervezett Nyílt napon való részvétel

5. Pályaorientációs programok megvalósítása

VI. További támogatható tevékenységek

3. Pedagógusok, mentorok felkészítése, szupervizionálása, rendszeres esetmegbeszélések a tanulók fejlesztésében részt vevő mentorok, pedagógusok és szükség szerint szakemberek részvételével

4. A projekt előrehaladásáról szóló szakmai beszámolók közzététele az intézmény internetes oldalán

Egyéb szolgáltatás Kötelező nyilvánosság biztosítása

Általános költségek Irattárazás, posta, telefon, internet, bankszámla költségek

V. A megvalósítás kockázatai és kezelésük

Az alábbi fejezetben a projekt megvalósítása és fenntartása során felmerülő lehetséges kockázatokat, illetve azok várható hatását és kezelési módját vettük számba.

a., Pénzügyi kockázatok elemzése

Pénzügyi-gazdasági kockázatok

Források folyamatos rendelkezésre állásával kapcsolatos problémák (fenntartói likviditás, pályázat pénzügyi kifizetései ütemezésre)

Bekövetkezési valószínűség: alacsony

Projektre gyakorolt hatás: közepes

Kockázatkezelési stratégia: Pontos határidőre és pénzügyileg, szakmailag megalapozott beszámolókat készít – e feladatokat tapasztalt pénzügyi vezető segíti.

Felelős: pénzügyi vezető és projektmenedzser, iskolaigazgató

Figyelembe vett szempontok:

A projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak-e a projekt teljes időtartama alatt A pályázó pénzügyi helyzete stabil, a projekt folyamatos pénzügyi finanszírozása biztosított, az esetleges pénzügyi, finanszírozási problémákat képes áthidalni.

A projekt pénzügyi és szakmai ütemezése az utófinanszírozás (a pénzügyi források időbeni eltolódása) tényével számol

A pénzügyi tervezés során figyelembe lett véve az EU pályázatok pénzügyi eljárásrendjének szabályozása, valamint pénzügyi ütemterv készült a költségek időbeni felmerülésének előre való láthatósága érdekében.

Rendelkezésre áll olyan mértékű előleg, illetve saját forrás, amely a likviditást biztosítja

A projekt megkezdéséhez előleg igénybevétele tervezett.

A fenntartási költségek biztosítottak

A projekt jövőbeni fenntarthatósága pénzügyi oldalról is biztosított. A projekt működtetésének finanszírozásához szükséges források a pályázó költségvetéséből származnak

b., Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok

Jogi szempontok

Törvényi változások

Bekövetkezési valószínűség: alacsony

Projektre gyakorolt hatás: közepes

Kockázatkezelési stratégia: A projekt tervezése és megvalósítása során a pályázó, illetve a projektben résztvevő szakértők a vonatkozó törvényi előírásokat folyamatos nyomon követik, és azok alapján járnak el.

Felelős: projektmenedzser, szakmai vezető

Intézményi szempontok

Projekt irányításával, lebonyolításával kapcsolatos nehézségek

Bekövetkezési valószínűség: alacsony

Projektre gyakorolt hatás: közepes

Kockázatkezelési stratégia: Nagy tapasztalattal rendelkező menedzsment szervezet kerül kijelölésre.

Felelős: projektmenedzser, szakmai vezető

Nem teljesülő indikátorok

Bekövetkezési valószínűség: alacsony

Projektre gyakorolt hatás: közepes

Kockázatkezelési stratégia: Gondos tervezés, reális projekt-ütemezés és erőforrás elemzés. Indikátorok elérésének részletes elemzése, ellenőrzése (a projekt menedzsment által)

Felelős: projektmenedzser

Társadalmi szempontok

Alacsony motiváltság a célcsoport körében

Bekövetkezési valószínűség: közepes

Projektre gyakorolt hatás: magas

Kockázatkezelési stratégia: mentorok alkalmazása a célcsoport motiválása érdekében

Felelős: szakmai vezető, mentorok

Szakmai szempontok

21 hónapos pályázati időkeret túllépés

Bekövetkezési valószínűség: alacsony

Projektre gyakorolt hatás: közepes

Kockázatkezelési stratégia: átgondolt ütemterv, felelősök megnevezése, folyamatos kommunikáció az egyes szereplők között.

Felelős: projektgazda, projektmenedzser

Pénzügyi-gazdasági fenntarthatósági szempontok

Fenntartás során felmerülő finanszírozási problémák

Bekövetkezési valószínűség: közepes

Projektre gyakorolt hatás: közepes

Kockázatkezelési stratégia: átgondolt tervezés, jelenlegi gazdasági helyzet felmérése

Felelős: projektgazda

VI. Költséghatékonyság

A projekt költségei a helyi árak és viszonyok figyelembe vételével, a reális piaci áraknak megfelelően kerültek meghatározásra.

A projekt tevékenységeinek összeállítása az „Értéket a pénzért” elv figyelembe vételével történt, melynek érvényesítése a projekt teljes időtartama alatt megvalósításra kerül.

Tehát a projekt megvalósítása során folyamatosan és fokozottan érvényesíti a projektgazda az alábbiakat:

1. a projektvégrehajtásba bevont személyek kiválasztása során biztosítja a diszkrimináció-mentességet és a versenyt.

2. az erőforrások hatékony, hatásos és etikai normák szerinti felhasználása történik
3. átlátható és felelősséget rögzítő kiválasztási eljárásrendek kerülnek kialakításra

Ennek következtében a projektek során az alábbiak igazolhatóak:

1. legjobb áron a legjobb munkaerővel történt a szerződéskötés
2. a szerződéses díjak kalkulálása átlátható és megfelel a piacon szokásos díjazásnak
3. teljesítésigazolások teljesek, egyértelmű a kapcsolat a kifizetett összegek és teljesítés között.

VII. Fenntartás

Pénzügyi fenntarthatóság

A projekt megvalósításához nem szükséges önerő, a vállalt feladatok a fenntartási időszakban nem jelentenek többletköltséget az intézmény számára. A finanszírozás a költségvetési törvényben szabályozott módon történik. Az eszközök és szolgáltatások finanszírozását az intézmény vállalja. Az intézmény fenntartója stabil pénzügyi háttérrel rendelkezik, az esetleges pénzügyi, finanszírozási problémákat képes áthidalni és támogatja a pályázat megvalósulását. A pénzügyi fenntarthatóság a jogszabályi háttér alapján hosszú távon biztosított. A folyamatos finanszírozás érdekében a megvalósítást megelőzően likviditási terv készül.

Intézményi és szakmai fenntarthatóság sajnos ez most már teljes egészében KLIK függő, ha biztosít pénzt a programokra akkor lesz, ha nem, nem.

Fenntartható:

Mentorálás,

Tehetséggondozás

Diákszínpad

Szakkörök

Szaktárgyi támogatás

Fenntartói támogatást igényel:

Színház-és hangversenylátogatás,

Kirándulások

Felkészítő tábor

Továbbképzések finanszírozása

Az intézmény az Alapító Okiratban meghatározott módon, szabályosan működik. A jogi, szervezeti keret és a jogszabályi környezet kockázatmentesen biztosítja az intézményi fenntarthatóságot.

A humánfeltételek a programok megvalósításához adottak. A megvalósítási időszakban a szakmai tevékenységek, programok által kapott eredményeket, az elvégzett képzéseken

elsajátított tudást a pedagógusok a fenntartási időszakban is folyamatosan frissítik, a tapasztalatok megosztásával segítik egymás fejlődését. A megvalósítandó programok a pedagógiai programba beépülnek, a kialakult partneri kapcsolatok továbbra is fenntartásra kerülnek.

A fejlesztés eredményeinek integrálása a mindennapi életbe

A projekt során megvalósuló programok 21 hónapra lettek tervezve, így az ütemezésnél a programok kivitelezése könnyen megoldható, elegendő idő áll rendelkezésre azok megvalósításához. A programok elsődleges szereplői a közvetlen célcsoport, az ő közreműködésükkel érhetőek el a projekt eredményei is, így azok integrálása a mindennapi életbe nem okoz majd problémát. A célcsoportba tartozó gyerekek hasznosítani tudják az itt tanultakat, a képességeikhez mért tevékenységek által fejlődnek, integrálódnak a társadalomba.